

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 460)

z dnia 10 października 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 460)

10 października 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Kosztowniaka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- zaopiniowanie wniosku ministra finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerw celowych zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Administracyjnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Prewencji i Rehabilitacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra obrony narodowej w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Mienia Wojskowego na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra klimatu i środowiska w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra kultury i dziedzictwa narodowego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków na 2023 r.;

- zaopiniowanie wniosku przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku zastępcy dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra rozwoju i technologii w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Kosmicznej na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku ministra cyfryzacji w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Cyberbezpieczeństwa na 2023 r.;
- zaopiniowanie wniosku prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w planie finansowym Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na 2023 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Bartosik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Michał Wiśniewski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Kamila Król** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Marek Kalupa** dyrektor Departamentu Budżetu i **Małgorzata Szczepańska** dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, **Aneta Cieloch** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Monika Banaś** dyrektor Biura Budżetowo-Finansowego oraz **Grzegorz Pazura** dyrektor Departamentu Instrumentów Rozwojowych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Monika Pieniek** zastępca dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa Ministerstwa Cyfryzacji, **Marcin Walczak** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Klimatu i Środowiska, **Jakub Wiśniewski** zastępca dyrektora Departamentu Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, **Magda Witan** zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej i **Konrad Hodzyński** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Edukacji i Nauki, **Katarzyna Wysocka** doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Krzysztof Hejduk** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikami, **Jacek Paziewski** zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Paweł Mirowski** zastępca prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, **Marcin Wasilewski** zastępca prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, **Jerzy Radoń** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Emilia Kalina** pełniąca obowiązki dyrektora Departamentu Finansowego Agencji Mienia Wojskowego wraz ze współpracownikami, **Przemysław Jaśkiewicz** zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wraz ze współpracownikami, **Piotr Sadowski** dyrektor Działu Wsparcia, Finansów i Administracji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, **Elżbieta Siwik** kierownik Biura Księgowości i Finansów w Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz **Dorota Skrzypska** pełniąca obowiązki główna księgowa, pełniąca obowiązki dyrektora Biura Finansowo-Księgowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Woźniak**, **Bogdan Wojtów** oraz **Adrian Maćkiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dzień dobry. Bardzo serdecznie witam państwa w dniu dzisiejszym na posiedzeniu Komisji.

Dostałem w tym momencie informację z sekretariatu Komisji, że mamy kworum. Tym samym rozpoczynamy posiedzenie Komisji, które, patrząc na zakres, nie będzie zbyt krótkie. Tym samym gorąco wszystkich nas proszę o mocną determinację w tym, żebyśmy jak najszybciej skończyli dzisiaj pracę.

Witam serdecznie wszystkich przybyłych gości, przede wszystkim panów ministrów. Witam ministra Ryszarda Bartosika, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wraz ze współpracownikami. Witam podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Michała Wiśniewskiego wraz ze współpracownikami. Witam gorąco Agnieszkę Bolestę, prezesa Agencji Mienia Wojskowego; Jacka Paziewskiego, zastępcę prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; pana Pawła Mirowskiego, zastępcę prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Witam gorąco Przemysława Jaśkiewicza, zastępcę dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Witam bardzo gorąco Krzysztofa Hejduka, zastępcę komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej. Witam gorąco Jerzego Radonia, zastępcę prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Witam wszystkich państwa przybyłych wraz ze współpracownikami. Bardzo nisko kłaniam się koleżankom i kolegom posłom.

Szanowni państwo, tak jak powiedziałem, stwierdzam kworum, rozpoczynamy posiedzenie Komisji. Stwierdzam przyjęcie protokołu z 459. posiedzenia Komisji wobec niezgłoszenia do niego zastrzeżeń. Proszę państwa, tym samym mamy 460. posiedzenie Komisji w tej kadencji.

Proszę państwa, porządek dzienny obejmuje 18 wniosków. Pozwolę sobie bardzo pokrótce je przybliżyć. Pierwszy to zaopiniowanie wniosku ministra finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerw celowych w poz. 10, 26, 56, 63 i 72; drugi – zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Administracyjnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r.; trzeci – zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Prewencji i Rehabilitacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r.; czwarty – zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 2023 r.; piąty – zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2023 r.; szósty – zaopiniowanie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych na 2023 r.; siódmy – zaopiniowanie wniosku ministra obrony narodowej w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Mienia Wojskowego na 2023 r.; ósmy – zaopiniowanie wniosku ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2023 r.; dziewiąty – zaopiniowanie wniosku ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na 2023 r.; dziesiąty – zaopiniowanie wniosku ministra klimatu i środowiska w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2023 r.; jedenasty – zaopiniowanie wniosku ministra kultury i dziedzictwa narodowego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków na 2023 r.; dwunasty – zaopiniowanie wniosku przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r., trzynasty – zaopiniowanie wniosku zastępcy dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r.;

czternasty – zaopiniowanie wniosku prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych na 2023 r.; piętnasty – zaopiniowanie wniosku ministra rozwoju i technologii w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Kosmicznej na 2023 r.; szesnasty – zaopiniowanie wniosku komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r.; siedemnasty – zaopiniowanie wniosku ministra cyfryzacji w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Cyberbezpieczeństwa na 2023 r. Wprowadzamy osiemnasty punkt: zmiana planu finansowego Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na 2023 r.

Szanowni państwo, czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Tym samym przechodzimy do pkt 1 porządku dziennego. Bardzo proszę o przedstawienie ze strony ministra finansów wniosku w sprawie zmiany przeznaczenia rezerw celowych w poz. 26 zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2023 r. Bardzo proszę dyrektorów o przedstawienie wniosku.

Szanowni państwo, nie ma dzisiaj z nami pana wiceministra Skuzy, chyba po prostu z racji losowej, więc pani dyrektor... Która z pań rozpoczyna? Bardzo proszę państwa, poz. 26.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Aneta Cieloch:

Dzień dobry. Aneta Cieloch, dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej.

Stosownie do postanowień art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych oraz uwzględniając wniosek ministra edukacji i nauki, zwracam się z uprzejmą prośbą o przekwalifikowanie środków z rezerwy celowej poz. 26 – Środki na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, realizację programu rządowego „Aktywna tablica” i „Narodowego programu rozwoju czytelnictwa” – Priorytet 3, a także innych programów rządowych oraz programów i przedsięwzięć ustanowionych w obszarze oświaty i wychowania na podstawie art. 90u i 90w ustawy o systemie oświaty.

Rozpatrywany wniosek dotyczy zmiany przeznaczenia kwoty 9000 tys. zł ujętej w ustawie budżetowej na 2023 r. w ramach dużej zmiany rezerwy celowej poz. 26. Przedmiotowe środki będą przeznaczane na uzupełnienie planu wydatków w części 30 – Oświata i wychowanie w rozdziale 80195 – Pozostała działalność, na dotację celową dla Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań polegających na: zakupie, wydrukowaniu i opracowaniu podręczników i pomocy dydaktycznych do nauczania języka polskiego lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, zapewnieniu nowych podręczników Polakom na Litwie w związku ze zmianami programowymi na Litwie, dostarczeniu nowych podręczników do szkół polskich działających na Ukrainie. Szczegółowe wyjaśnienia w tej sprawie, w przypadku pytań państwa posłów, mogą też przedstawić przedstawiciele Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Zwracam się do Wysokiej Komisji o pozytywne rozpatrzenie przedmiotowego wniosku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani dyrektor.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Szanowni państwo, czy są jakieś uwagi? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić propozycję opinii z druku nr 366 Komisji Finansów Publicznych do ministra finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. dotyczący zmiany przeznaczenia kwoty w wysokości 9000 tys. zł z rezerwy celowej w poz. 26 zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycję przeznaczenia ww. kwoty na uzupełnienie planu wydatków w części 30 – Oświata i wychowanie, w rozdziale 80195 – Pozostała

działalność, na dotację celową dla Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego”.

Proszę państwa, czy są uwagi do propozycji opinii? Nie widzę. Tym samym opinię uważam za przyjętą.

Przechodzimy do poz. 10, 56 i 63. Oddaję głos Ministerstwu Finansów. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Elżbieta Milewska:

Elżbieta Milewska, zastępca dyrektora w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, stosownie do postanowień art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych, w związku z wnioskiem ministra rozwoju i technologii, uprzejmie proszę o wyrażenie pozytywnej opinii w sprawie zmiany przeznaczenia kwoty 8665 tys. zł pochodzącej z rezerw celowych budżetu państwa na 2023 r. Z poz. 10 pod nazwą „Zadania w obszarze mieszkalnictwa” – kwoty 835 tys. zł, z poz. 56 pod nazwą „Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania” – łącznej kwoty 6780 tys. zł zaplanowanej pierwotnie na dwa zadania. Pierwsze: na realizację programu wieloletniego pod nazwą „Udział Polski w Światowej Wystawie EXPO 2025 w Osace, Kansai w Japonii w latach 2023–2025”. W tej pozycji zmniejszenie o kwotę 4580 tys. zł w związku z uchwałą nr 29/2023 Rady Ministrów z 7 marca 2023 r., w której kwota wydatków na program na 2023 r. została przyjęta na poziomie 21 080 tys. zł, tj. niższy niż przyjęto na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na 2023 r. Z drugiej pozycji, tj. Koszty utrzymania powołanych stanowisk radców handlowych – zmniejszenie o kwotę 2200 tys. zł; z rezerwy poz. 63 pod nazwą „Zadania nadzoru budowlanego w obszarze wykonania zastępczego” – kwota 1050 tys. zł.

Przedmiotowe środki zostaną przeznaczone na sfinansowanie realizacji zadań Funduszu Dopłat w ramach programu budownictwa socjalnego i komunalnego. Projektowana zmiana przeznaczenia nie spowoduje zakłóceń w finansowaniu zadań, na które ww. rezerwy celowe zostały pierwotnie zaplanowane. Proszę o pozytywne rozpatrzenie wniosku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są panie, panowie posłowie chętni do zabrania głosu? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu projekt opinii z druku nr 367 Komisji Finansów Publicznych do ministra finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej, uchwalony na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Finansów z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmiany przeznaczenia kwoty w wysokości 8665 tys. zł z rezerw celowych w poz. 10 – Zadania z obszaru mieszkalnictwa w kwocie 835 tys. zł, w poz. 56 i w poz. 63. Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycję przeznaczenia ww. kwoty dla części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo w dziale 700”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do propozycji opinii? Nie widzę. Tym samym uważam opinię z druku nr 367 za przyjętą przez Komisję.

Proszę państwa, przechodzimy do poz. 72. Oddaję głos Ministerstwu Finansów. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Wioletta Bruździńska:

Wioletta Bruździńska, zastępca dyrektora w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, stosownie do postanowień art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych, w związku z wnioskiem ministra rolnictwa i rozwoju wsi, uprzejmie proszę o wyrażenie pozytywnej opinii w sprawie

zmiany przeznaczenia kwoty 200 000 tys. zł, pochodzącej z rezerwy celowej budżetu państwa na 2023 r., poz. 72 – Wydatki związane ze zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

Powyższe środki zostaną przeznaczone dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na pomoc dla sadowników, którzy ponieśli straty w 2023 r. w owocujących drzewach owocowych oraz dla producentów rolnych, którzy ponieśli straty, również w bieżącym roku, w owocujących uprawach krzewów owocowych i truskawek, spowodowane wystąpieniem przymrozków wiosennych, huraganu lub gradu, pod warunkiem wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Projektowana zmiana przeznaczenia nie spowoduje zakłóceń w finansowaniu zadań, na które pierwotnie poz. 72 została zaplanowana. Uprzejmie proszę o pozytywne rozpatrzenie wniosku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Proszę o zabranie głosów panie, panów posłów w momencie, kiedy mają uwagi do przedstawionej propozycji.

Panie pośle, panie profesorze, bardzo proszę. Dariusz Rosati.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Ja mam pytanie dotyczące źródła pomocy dla sadowników.

Jak rozumiem, wynika ona ze strat związanych ze zjawiskami pogodowymi, natomiast bierzemy te spore pieniądze – 200 mln zł – z rezerwy celowej, gdzie mamy środki związane ze zwalczaniem skutków konfliktu na Ukrainie. Z tego, co pamiętam, mamy inne rezerwy celowe, z których można czerpać środki na pomoc dla rolników, w różnej formie, a jednocześnie, jak rozumiem, mamy spore wydatki związane ze skutkami konfliktu na Ukrainie.

Proszę mi wyjaśnić, dlaczego sięgamy akurat po te pieniądze, a nie z innych źródeł? Czy w innych źródłach już nie mamy żadnych pieniędzy, nie jesteśmy w stanie pomagać sadownikom, czy też nie mamy już nic do roboty, jeśli chodzi o likwidację skutków konfliktu na Ukrainie?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo za tę uwagę.

Bardzo proszę, oddaję głos.

Zastępca dyrektora departamentu MF Wioletta Bruździńska:

Szanowni państwo, w tej rezerwie część kwoty była przeznaczona bezpośrednio na rolnictwo. W związku z tym, że nie będzie już więcej wniosków dotyczących skutków wojny w Ukrainie związanych z rolnictwem, to proponujemy część, 200 mln zł, przeznaczyć na skutki przymrozków i huraganów. W związku z tym, że rezerwa jest uruchamiana do 15 października, więc już później nie będzie możliwe uruchomienie z niej środków. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję za to wyjaśnienie.

Czy są jeszcze jakieś dodatkowe uwagi? Nie widzę. Tym samym pozwolę sobie państwu przedstawić projekt opinii z druku nr 368 Komisji Finansów Publicznych do ministra finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej, uchwalony na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Finansów z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmian przeznaczenia kwoty w wysokości 200 000 tys. zł z rezerwy celowej w poz. 72 – Wydatki związane ze zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na Ukrainie, zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 154 ust. 9 ustawy

o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycję przeznaczenia ww. kwoty dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na pomoc dla sadowników”.

Proszę państwa, czy jest jakaś uwaga do treści opinii? Nie widzę. Opinię z druku nr 368 uważam za przyjętą przez Komisję.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 2. Bardzo proszę. Proszę o przedstawienie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Administracyjnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r.

Bardzo proszę, oddaję głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, wzrost planowanych przychodów o kwotę 4246 tys. zł stanowi refundację kosztów obsługi wypłaty świadczenia, o których mowa w ustawie z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów.

W zakresie kosztów o 2845 tys. zł zwiększane są wynagrodzenia osobowe, w szczególności za duże zaangażowanie za pracę, efektywną realizację zadań oraz dodatkowe zadania związane z obsługą wypłaty świadczenia, o którym mowa w ustawie z dnia 26 maja 2023 r. Powyższa zmiana planu funduszu wynagrodzeń na 2023 r. będzie miała charakter jednorazowy i nie będzie powodowała skutków przechodzących na 2024 r. i lata kolejne. Ponadto zostają składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz na wpłaty na pracownicze plany kapitałowe.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o pozytywną opinię w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Administracyjnego na 2023 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są uwagi? Nie widzę. Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu projekt opinii z druku nr 369 Komisji Finansów Publicznych do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmiany w planie finansowym Funduszu Administracyjnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, uchwalony na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 września 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Funduszu Administracyjnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Funduszu Administracyjnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści wniosku? Nie ma. Tym samym opinia z druku nr 369 została przyjęta przez Komisję.

Przechodzimy do pkt 3. Bardzo proszę o przedstawienie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Prewencji i Rehabilitacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, zmiany dotyczą zwiększenia pozycji – Zakup usług o kwotę 4800 tys. zł. Jest to podyktowane wzrostem współczynnika inflacji, a co za tym idzie wzrostem kosztów prowadzonej działalności centrów rehabilitacji rolników KRUS.

Z kolei zmniejszenie pozycji – Dotacje inwestycyjne o kwotę 4800 tys. zł wynika ze znaczącego wzrostu cen materiałów i usług budowlanych. Centra Rehabilitacji Rolników KRUS zadeklarowały, że nie będą występować o kolejne środki pieniężne w 2023 r., ponieważ wiąże się to z koniecznością zaangażowania wyższego wkładu własnego środków finansowych. Minister finansów w piśmie z dnia 3 października 2023 r. wyraził zgodę na dokonanie ww. zmian w planie finansowym w Funduszu Prewencji i Rehabilitacji na 2023 r.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o pozytywną opinię zmian w planie finansowym Funduszu Prewencji i Rehabilitacji na 2023 r.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są uwagi? Nie widzę. Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu projekt opinii z druku nr 370 Komisji Finansów Publicznych do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmiany w planie finansowym Funduszu Prewencji i Rehabilitacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, uchwalony w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 września 2023 r. dotyczący zmiany w planie finansowym Funduszu Prewencji i Rehabilitacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Funduszu Prewencji i Rehabilitacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym Komisja przyjmuje opinię z druku nr 370.

Przechodzimy do pkt 4 porządku dziennego.

Bardzo proszę o przedstawienie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 2023 r. Oddaję głos, panie ministrze. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Projekt zmiany planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 2023 r. obejmuje m.in. zwiększenie planowanych na 2023 r. kosztów i wydatków w zakresie następujących programów: finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie; zwiększenie kosztów o kwotę 5000 tys. zł dotyczących zobowiązań z 2023 r., płatnych w 2024 r., które proponuje się sfinansować w drodze przeniesienia ww. kwoty z zobowiązań roku bieżącego, płatnych w 2024 r., w pozycji – Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód.

Proponujemy również dopłaty do oprocentowania kredytów skupowych, zwiększenie planowanych kosztów i wydatków o kwotę 50 000 tys. zł – środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa. Ponadto w związku z procedowaną zmianą rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w przedmiotowej zmianie uwzględniono nowe programy pomocowe pod nazwą „Pomoc dla producentów kalafiorów lub brokułów” (ujęcie kwoty 5000 tys. zł – środki pochodzące z oszczędności w ramach planu finansowego agencji restrukturyzacji na 2023 r.); pomoc dla sadowników, którzy ponieśli straty w 2023 r. w owocujących drzewach owocowych oraz dla producentów rolnych, którzy ponieśli straty w 2023 r. w owocujących uprawach krzewów owocowych i truskawek, spowodowane wystąpieniem przymrozków wiosennych, huraganu lub gradu. Ujęcie kwoty 200 000 tys. zł zostanie sfinansowane w ramach zmiany przeznaczenia części rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2023 r. w części 83 – Rezerwy celowe, w poz. 72.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o pozytywne zaopiniowanie tych zmian.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję w tym punkcie.

Bardzo proszę, panie pośle. Dariusz Rosati.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Panie ministrze, jeśli chodzi o zwiększenie dotacji o 250 000 tys. zł, czy to jest zwiększenie rezerwy celowej, czy to jest zmiana przeznaczenia istniejących środków zapisanych w ustawie budżetowej na cele, o których pan mówił? Krótko mówiąc, czy na końcu

dnia to oznacza wzrost deficytu budżetowego, czy ta kwota 250 000 tys. zł jest już preliminowana w ustawie budżetowej?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Tak, bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

To jest zmiana przeznaczenia i uruchomienie środków z rezerwy celowej w poz. 72. Czyli w budżecie nic nie zmieniamy, te środki są już zaplanowane.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję za odpowiedź.

Czy są jeszcze jakieś dodatkowe uwagi w tym zakresie? Nie widzę. Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 371 Komisji Finansów Publicznych do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przedstawione we wniosku”.

Czy są uwagi do propozycji opinii? Nie widzę. Tym samym Komisja przyjmuje opinię z druku nr 371.

Przechodzimy do pkt 6 porządku dziennego.

Bardzo proszę pana ministra, przedstawiciela ministra rolnictwa i rozwoju wsi, o przedstawienie wniosku w sprawie zmian w planie finansowym Centralnego Ośrodka Badań Odmian Roślin Uprawnych na...

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Panie przewodniczący, jeszcze wcześniej mieliśmy Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Przepraszam bardzo. Przepraszam.

Sekretarz Komisji Bogdan Wojtów:

Teraz pkt 5.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Jest, OK, dobra. Przepraszam bardzo. Chciałem zbyt szybko przyspieszyć. Proszę mi wybaczyć. Rzeczywiście, wracamy do pkt 5.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Prawie się udało.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Proszę?

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Prawie się udało, prawda?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Prawie się udało, tak, panie profesorze. Ale jesteśmy jednak w piątce.

Panie ministrze, oddaję głos. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, tym razem zmiany w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2023 r.

Przedłożona zmiana planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2023 r. obejmuje zmianę zobowiązania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wobec

Funduszu Rekompensacyjnego, zgodnie z projektem rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zaktualizowanie planów do uzyskania wpływów, uwzględnienie rzeczywistych potrzeb finansowych w zakresie kosztów i wydatków.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o pozytywne zaopiniowanie proponowanych zmian.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są jakieś uwagi? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 372 Komisji Finansów Publicznych do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Zasobów Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do propozycji opinii? Nie widzę. Tym samym Komisja przyjęła opinię z druku nr 372.

Szanowni państwo, jesteśmy w pkt 6. W tym momencie bardzo proszę przedstawienie wniosku ministra rolnictwa i rozwoju wsi o w sprawie zmian w planie finansowym Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych na 2023 r.

Panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Tym razem przedkładamy projekt zmiany planu finansowego COBORU na 2023 r., który obejmuje zwiększenie wydatków przeznaczonych na zakupy inwestycyjne o kwotę 3000 tys. zł. Dotacja zostanie przeznaczona na zakup przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych dwóch kombajnów poletkowych do stacji doświadczalnych oceny odmian.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o pozytywną akceptację proponowanych zmian.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są uwagi? Nie widzę.

Tym samym przedstawiam państwu projekt opinii z druku nr 373 Komisji Finansów Publicznych do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie zmian w planie finansowym Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, uchwalony na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Centralnego Ośrodka Badań Odmian Roślin Uprawnych na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian w planie finansowym Centralnego Ośrodka Badań Odmian Roślin Uprawnych przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym Komisja przyjmuje opinię z druku nr 373.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 7 porządku dziennego. Bardzo proszę o przedstawienie wniosku ministra obrony narodowej w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Mienia Wojskowego na 2023 r.

Oddaję głos panu ministrowi Michałowi Wiśniewskiemu. Panie ministrze, serdecznie proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Michał Wiśniewski:

Szanowni państwo, panie przewodniczący, panie, panowie posłowie, prezentowana zmiana planu finansowego agencji na 2023 r. została sporządzona zgodnie z art. 21 ust. 6 ustawy o finansach publicznych i nie pogorszy planowanego wyniku finansowego agencji ani nie spowoduje zwiększenia zobowiązań.

Zmiana planu finansowego Agencji Mienia Wojskowego na 2023 r. dotyczy: zmniejszenia planu przychodów i kosztów o 153 000 tys. zł z tytułu dotacji celowej na finansowanie bieżących zadań zleconych, niższe środki dotacyjne na wypłatę odpraw mieszkaniowych; zwiększenia planów przychodów i kosztów o 12 000 tys. zł z tytułu realizacji zadań inwestycyjnych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa finansowanych z dotacji z budżetu resortu obrony narodowej; zmniejszenia planu kosztów o 15 000 tys. zł z tytułu niższej realizacji usług obcych; zwiększenia środków na wydatki majątkowe o kwotę 12 000 tys. zł z tytułu dotacji na realizację inwestycji internatowych i mieszkaniowych; zwiększenia obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego o kwotę 16 400 tys. zł, w tym zwiększenia odpisu na Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych MON o 16 800 tys. zł oraz zmniejszenia odpisu na Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego MSWiA o 400 tys. zł.

W wyniku wprowadzonych zmian w wysokości planowanych przychodów, kosztów oraz obciążeń wyniku – wynik finansowy brutto Agencji Mienia Wojskowego uległ zwiększeniu o 35 000 tys. zł, a wynik finansowy netto uległ zwiększeniu o 18 600 tys. zł. Minister finansów nie zgłosił uwag do projektu zmian planu finansowego Agencji Mienia Wojskowego na 2023 r.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są osoby chętne do zabrania głosu? Nie widzę zgłoszeń.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 374 Komisji Finansów Publicznych do ministra obrony narodowej w sprawie zmian w planie finansowym Agencji Mienia Wojskowego, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Agencji Mienia Wojskowego na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Agencji Mienia Wojskowego na 2023 r. przedstawiane we wniosku”.

Czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym uważam, że Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 374.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 8 porządku dziennego. Proszę o przedstawienie wniosku ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2023 r.

Bardzo proszę, oddaję głos.

Dyrektor Departamentu Budżetu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Marek Kalupa:

Dzień dobry. Marek Kalupa, Departament Budżetu MFiPR.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proponowana zmiana planu finansowego NCBiR motywowana jest przede wszystkim potrzebą dostosowania wysokości środków w programach finansowanych ze środków europejskich do aktualnej fazy wdrażania tych programów, a także do aktualnego zapotrzebowania na płatności ze strony beneficjentów. Potrzebne jest również zabezpieczenie środków na dodatki motywacyjne dla pracowników oraz na zapewnienie środków na uregulowanie zobowiązań w związku z zakończonymi postępowaniami administracyjnymi w jednym z projektów w ramach programu POIG.

Po stronie zwiększenia przychodów, w ramach tej zmiany, mamy kwotę 12 957 tys. zł. Na to składa się zwiększenie dotacji per saldo o 16 347 tys. zł, tj. z tytułu realizacji projektów z udziałem środków unijnych. Dotyczy to programów POWER, POIG i FERS.

Po drugie, wzrastają środki otrzymane z Unii Europejskiej na projekty dotyczące neutralności klimatycznej miast, one są zwiększone o 110 tys. zł. Po trzecie, równowartość odpisów amortyzacyjnych zostaje zmniejszona o 3500 tys. zł w związku z weryfikacją harmonogramu zakupu środków trwałych.

Teraz po stronie zwiększenia kosztów mamy również kwotę 12 957 tys. zł, z tego koszty funkcjonowania NCBiR zostają zmniejszone per saldo o kwotę 2812 tys. zł, przy czym spadek kosztów dotyczy amortyzacji wynagrodzeń, bezosobowych kosztów materiałów i energii, natomiast wzrost dotyczy głównie wynagrodzeń osobowych wraz ze składnikami z tytułu dodatków motywacyjnych oraz usług obcych. Koszty realizacji zadań zostaną zwiększone ogółem o 15 769 tys. zł. Te zmiany po stronie przychodów i kosztów odzwierciedlone są również odpowiednio zmianami dochodów i wydatków, przy czym w dochodach nie jest ujmowana równowartość odpisów amortyzacyjnych, a wydatki nie obejmują amortyzacji, także dochody i wydatki zwiększają się równolegle o 16 457 tys. zł.

To tyle w temacie NCBiR. Oczywiście proszę Wysoką Komisję o pozytywną opinię w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Serdecznie dziękuję.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są jakieś uwagi? Nie widzę zgłoszeń.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 375 Komisji Finansów Publicznych do ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wnioski Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 6 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym NCBiR na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian w planie finansowym NCBiR na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym opinia z druku nr 375 została przyjęta przez Komisję.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 9 porządku dziennego. Bardzo proszę o przedstawienie wniosku ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na 2023 r. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu MFIPR Marek Kalupa:

Szanowny panie przewodniczący, państwo posłowie. Jeśli chodzi o zmiany w planie finansowym PARP, to oczywiście proponowane zmiany mają również na celu dostosowanie ich do zapotrzebowania na środki na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Zmiany sprowadzają się do zwiększenia przychodów o kwotę 16 577 tys. zł. Na to zwiększenie składają się dotacje zwiększone per saldo o 12 292 tys. zł, głównie z tytułu realizacji projektów z udziałem środków unijnych w programach POIR, Polska Wschodnia i POWER. Dalej, środki otrzymane z Unii Europejskiej dotyczące programów Erasmus i COSME zostaną zwiększone o 221 tys. zł, następnie środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych zostaną zwiększone o 3059 tys. zł, głównie z tytułu środków otrzymanych z Funduszu Cyberbezpieczeństwa i Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Ostatni punkt w zakresie zwiększenia przychodów to pozostałe przychody – zostają zwiększone o 1005 tys. zł. Zwiększenie po stronie kosztów to jest również kwota 16 577 tys. zł. Na to składają się koszty funkcjonowania PARP, które zostają zwiększone o 2670 tys. zł. Koszty realizacji zadań zwiększono o 13 602 tys. zł i pozostałe koszty wzrosły o 305 tys. zł. Powyższe zmiany są odzwierciedlone odpowiednio w zmianie dochodów i wydatków.

Jeśli chodzi o część A planu w pozycji IX – Środki przyznane innym podmiotom, one ulegają zwiększeniu o kwotę 66 900 tys. zł. Te zmiany dotyczą środków przekazywanych beneficjentom z programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych. To tyle w zakresie PARP.

Oczywiście także proszę szanowną Komisję o pozytywną opinię w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję za wystąpienie.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są jakieś uwagi? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 376 Komisji Finansów Publicznych do ministra funduszy i polityki regionalnej w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wnioski Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 6 października 2023 r. dotyczące zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 376.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 10 porządku dziennego. Proszę o przedstawienie wniosku ministra klimatu i środowiska w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2023 r.

Oddaję głos. Bardzo proszę.

**Zastępca prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Paweł Mirowski:**

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Paweł Mirowski, zastępca prezesa zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zakres proponowanych zmian wynika z konieczności dokonania w bieżącym roku wyższych niż zaplanowano wypłat dotacyjnych na finansowanie programów ochrony środowiska dla osób fizycznych, głównie beneficjentów programu „Czyste powietrze”, „Mój prąd”, „Mój elektryk”, „Moja woda” oraz na rzecz „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”, a także programu „Zielony transport publiczny”.

Sumaryczna proponowana zmiana 1 900 000 tys. zł, z czego 1 400 000 tys. zł na program „Czyste powietrze”, to jest to główne źródło proponowanych zmian. Zmiany wprowadzone w programie od 3 stycznia tego roku spowodowały znaczne zwiększenie liczby składanych wniosków w tym programie. Podwyższenie dotacji przyznawanych beneficjentom także jest powodem propozycji zmian, które dzisiaj przedstawiamy szanownej Komisji.

Dodatkowo, szanowna Komisjo, prosimy o to, aby koszty funkcjonowania narodowego funduszu, które wzrastają o 1100 tys. zł, zostały pozytywnie zaopiniowane przez szanowną radę. Wynik propozycji zwiększenia to zmniejszenie amortyzacji o 2200 tys. zł, zwiększenie wydatków na materiały energii – 2930 tys. zł, usługi obce – zwiększenie o 820 tys. zł, wypłaty na pracownicze plany kapitałowe – zwiększenie o 1450 tys. zł i pozostałe koszty funkcjonowania narodowego funduszu – zmniejszenie o 1900 tys. zł.

Dodatkowo chciałbym wskazać także, że planowane przychody narodowego funduszu w roku bieżącym ulegną sumarycznemu zwiększeniu o 600 000 tys. zł, z czego 270 000 tys. zł to są opłaty środowiskowe, a pozostałe przychody, czyli odsetki z udzielanych pożyczek, ulegają zwiększeniu o 330 000 tys. zł. W wyniku uzyskania przychodów wyższych od planowanych w kwocie 600 000 tys. zł oraz planowanemu zwiększeniu kosztów o 1 901 100 tys. zł zwiększeniu ulegnie wynik finansowy narodowego funduszu – o 1 301 100 tys. zł.

Proszę szanowną Komisję o pozytywne zaopiniowanie proponowanych zmian.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie prezesie.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Nie widzę zgłoszeń.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 377 Komisji Finansów Publicznych do ministra klimatu i środowiska w sprawie zmian

w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 400q ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym uważam, że opinia z druku nr 377 została przyjęta przez Komisję Finansów Publicznych.

Przechodzimy do pkt 12 porządku dziennego. Bardzo proszę o przedstawienie wniosku przewodniczącego...

Pkt 11, to prawda.

Proszę o przedstawienie wniosku ministra kultury i dziedzictwa narodowego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków na 2023 r.

Oddaję głos. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jakub Wiśniewski:

Dzień dobry.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w imieniu ministra kultury i dziedzictwa narodowego przedstawiam projekt drugiej zmiany planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków na 2023 r. z uprzejmą prośbą o wyrażenie pozytywnej opinii co do przedmiotowej zmiany.

Istota zmiany planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków: stan funduszu na początek roku – brak zmian, przychody/wpływy – wartość pozostaje bez zmian, koszty/wypływy – ogólna wartość pozostaje bez zmian, natomiast wnioskowane zmiany polegają na przesunięciu pomiędzy paragrafami wydatków bieżących kwoty 12 tys. zł. W pkt III „Koszty realizacji zadań” ppkt 3.4 § 4000 „Grupa wydatków bieżących jednostek” – zmniejszenie o 12 tys. zł. Następnie w pkt III „Koszty realizacji zadań” ppkt 3.4 „Koszty własne. Pozostałe” § 4610 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorского” – zwiększenie o kwotę 12 tys. zł.

Wynika to z oszacowania tych kosztów, które faktycznie zaistniały, jeśli chodzi o koszty postępowania sądowego, prokuratorского w ramach Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków. W związku z powyższym w opinii ministra kultury i dziedzictwa narodowego zwracam się z prośbą o pozytywną opinię Wysokiej Komisji w sprawie zmiany planu funduszu na 2023 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Nie widzę zgłoszeń.

Tym samym pozwolę sobie państwu przedstawić propozycję opinii z druku nr 378 Komisji Finansów Publicznych do ministra kultury i dziedzictwa narodowego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 października 2023 r. dotyczący zmiany w planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do opinii? Nie widzę. Tym samym uważam, że Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 378.

Proszę państwa, przechodzimy w tym momencie do realizacji pkt 12 porządku dziennego. Bardzo proszę o przedstawienie wniosku przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r.

Oddaję głos. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Łukasz Marcisz:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, plan finansowy Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r. został zamieszczony w załączniku nr 13 do ustawy budżetowej na 2023 r.

W ramach funduszu przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego przekazuje środki do Narodowego Instytutu Wolności na wniosek dyrektora NIW na wdrażanie dwóch programów, tj.: „Rządowego programu rozwoju organizacji obywatelskich na lata 2018–2030” oraz korpusu solidarności, czyli „Rządowego programu wspierania rozwoju wolontariatu systematycznego na lata 2018–2030”. Trzecia zmiana w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w 2023 r. w ramach zadań wynikających z art. 88a ustawy o grach hazardowych tworzącej fundusz została zainicjowana na wniosek dyrektora NIW pismem z dnia 29 września br. w związku z piątą zmianą planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności na 2023 r. Dlatego też w kolejnym punkcie, czyli w pkt 13, zostaną przedstawione szczegółowe informacje przez przedstawicieli Narodowego Instytutu Wolności w tym zakresie.

W części A.1 planu finansowego funduszu zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz pozycje 1.1–1.3 zawierają wydatki bieżące, natomiast pozycja 1.4 uwzględnia wyłącznie wydatki inwestycyjne. Przedstawiona zmiana polega na zmniejszeniu kwoty pozycji 1.2 „Wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego” o 490 tys. zł i przesunięciu jej odpowiednio do pozycji 1.1 „Działania nastawiane na przygotowanie i wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i przeniesieniu jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk)” – zwiększenie o 130 tys. zł; 1.3 „Wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego” – zwiększenie o 210 tys. zł; 1.4 „Rozwój instytucjonalny organizacji, w tym budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją” – zwiększenie o 150 tys. zł.

W części B – plan finansowy w układzie memoriałowym. Zmiana polega na zmniejszeniu pozycji 3.1 „Dotacje na realizację zadań bieżących” o kwotę 150 tys. zł; zwiększeniu pozycji 3.3 „Koszty inwestycyjne”, w tym pozycji 3.3.1 „Dotacje inwestycyjne” o kwotę 150 tys. zł.

Jeśli chodzi o część C, dane w układzie to są dane w układzie kasowym. Chodzi o zmniejszenie pozycji 2.1 „Dotacje na realizację zadań bieżących” o kwotę 150 tys. zł i zwiększenie pozycji 2.3 „Wydatki inwestycyjne”, w tym pozycji 2.3.2 „Dotacje inwestycyjne” o kwotę 150 tys. zł.

Przedstawione powyżej zmiany w planie finansowym funduszu na 2023 r. nie powodują dodatkowych potrzeb finansowych, co jest bardzo ważne. Wynikają one z konieczności zabezpieczenia środków na prawidłowe wdrażanie „Rządowego programu organizacji obywatelskich na lata 2018–2030 proo”.

Uprzejmie proszę Komisję o pozytywną opinię do przedstawionych zmian w planie na 2023 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są zgłoszenia? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 379 Komisji Finansów Publicznych do przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 6 października 2023 r. dotyczący zmiany w planie finansowym Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art.

29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 379.

Przechodzimy do pkt 13 porządku dziennego. Proszę o przedstawienie wniosku zastępcy dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r.

Zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Przemysław Jaśkiewicz:

Dzień dobry. Przemysław Jaśkiewicz, zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności.

Szanowni państwo, bardzo dziękuję za zaproszenie, za możliwość przedstawienia propozycji projektu zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Zmiany to przede wszystkim zmniejszenie dotacji celowej na inwestycje o kwotę 9900 tys. zł oraz dokonanie przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu w ramach realizacji programów celem dostosowania planu do aktualnych potrzeb jednostki. Chciałem poinformować, że przedstawione zmiany planu zostały pozytywnie zaopiniowane zarówno przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, jak i przez Ministerstwo Finansów.

Dlatego też zwracamy się z prośbą o pozytywne zaopiniowanie projektu zmian planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności na 2023 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są jakieś uwagi? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 380 Komisji Finansów Publicznych do przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Zastępcy Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmiany w planie finansowym Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmiany planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do propozycji opinii? Nie widzę. Tym samym opinia z druku nr 380 została przyjęta przez Komisję Finansów Publicznych.

Przechodzimy do pkt 14 porządku dziennego. Proszę o przedstawienie wniosku prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych na 2023 rok.

Oddaję głos. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Instrumentów Rozwojowych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Grzegorz Pazura:

Dzień dobry. Grzegorz Pazura, dyrektor Departamentu Instrumentów Rozwojowych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, stosownie do zapisów art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych chciałbym przedstawić wniosek o wydanie pozytywnej opinii w sprawie pierwszej zmiany planu finansowego Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Zmiana wynika z otrzymania przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów dwóch wniosków o objęcie akcji ze środków Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Chodzi o wniosek złożony przez spółkę Polska Grupa Zbrojeniowa z siedzibą w Radomiu na kwotę

850 000 tys. zł oraz wniosek spółki Fundusz Transformacji Województwa Śląskiego opiewający na kwotę 500 000 tys. zł.

Pierwsza zmiana planu finansowego Funduszu Inwestycji Kapitałowych polega na zwiększeniu pozycji pod nazwą „Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy” o kwotę 1 350 000 tys. zł, co odpowiada sumie tych dwóch złożonych wniosków, stanu środków pieniężnych na początku roku o kwotę 1 234 847 tys. zł, planowanych przychodów i kosztów o kwotę 393 551 tys. zł, planowanych kosztów realizacji zadań i wydatków o kwotę 1 350 000 tys. zł, stanu środków pieniężnych na koniec roku o kwotę 248 397 tys. zł. Jednocześnie informuję, że minister finansów w swoim stanowisku z dnia 9 października 2023 r. wyraził zgodę na pierwszą zmianę planu finansowego Funduszu Inwestycji Kapitałowych.

Bardzo dziękuję za uwagę i proszę o pozytywne zaopiniowanie przedstawionych zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję w tym punkcie. Bez uwag.

W takim razie pozwolę sobie przedstawić propozycję opinii z druku nr 381 Komisji Finansów Publicznych do prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian w planie finansowym Funduszu Inwestycji Kapitałowych na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do propozycji opinii? Nie widzę. Tym samym uważam, że Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 381.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 15. Proszę ministra rozwoju i technologii o przedstawienie wniosku w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Kosmicznej na 2023 r. Bardzo proszę, oddaję głos.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Kamila Król:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zostały państwu przekazane materiały dotyczące zmian w planie Polskiej Agencji Kosmicznej na 2023 r. wynikające z planowanego uzyskania przez agencję środków na realizację „Krajowego programu kosmicznego na lata 2023–2027” w wysokości 10 000 tys. zł; planowanego zawarcia aneksu do umowy dotacji celowej na realizację celów „Polskiej strategii kosmicznej” zmieniającego strukturę wydatków objętych umową; planowanego uzyskania środków na wypłatę dodatku motywacyjnego dla pracowników agencji oraz na zwiększenie odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (kwota zwiększenia 167 tys. zł) i działania związane z bieżącą działalnością agencji.

Kwota przychodów i kosztów ogółem zostaje zwiększona o kwotę 9387 tys. zł, tj. do kwoty 41 278 tys. zł. Kwota dochodów i wydatków zostaje zwiększona o kwotę 10 167 tys. zł, tj. do kwoty 54 058 tys. zł. W związku ze zmianami w planowanych kosztach i wydatkach następuje zmiana planu finansowego PAK na 2023 r. w układzie zadaniowym. Zmiana ta nie ma wpływu na wartość celów i mierników.

Powyższe zmiany planu finansowego nie spowodują zwiększenia zobowiązań agencji ani pogorszenia planowanego wyniku finansowego. Proponowane zmiany uzyskały pozytywną opinię ministra finansów. Zwracam się zatem z wnioskiem o pozytywne zaopiniowanie przedmiotowych zmian. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, otwieram dyskusję w tym punkcie. Nie widzę zgłoszeń.

Tym samym pozwolę sobie państwu przedstawić propozycję opinii z druku nr 382 Komisji Finansów Publicznych do ministra rozwoju i technologii w sprawie zmian w planie finansowym Polskiej Agencji Kosmicznej, uchwaloną na posiedzeniu w dniu

10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 6 października 2023 r. dotyczący zmiany w planie finansowym Polskiej Agencji Kosmicznej na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Polskiej Agencji Kosmicznej na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Czy są uwagi do propozycji opinii? Nie widzę. Tym samym uważam, że opinia z druku nr 382 została przyjęta przez Komisję Finansów Publicznych.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 16 porządku dziennego. Proszę o przedstawienie wniosku komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r.

Panie komendancie, oddaję głos. Bardzo proszę.

Zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej Krzysztof Hejduk:

Nadbrzyg. Krzysztof Hejduk, zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, proszę o wydanie pozytywnej opinii w sprawie zmian planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej polegających na zwiększeniu przychodów o kwotę per saldo 4375 tys. zł, zwiększeniu kosztów o kwotę per saldo 4375 tys. zł oraz na przeniesieniu przychodów i kosztów między poszczególnymi pozycjami planu.

Nadmieniam, że minister finansów wyraził zgodę na dokonanie przedmiotowych zmian w piśmie z dnia 9 października 2023 r. Wnioskowane przez dysponentów Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej zmiany w planie obejmują, po pierwsze, wydatki inwestycyjne i modernizacyjne, które zostaną przeznaczone na dofinansowanie zakupu samochodów pożarniczych i sprzętu specjalistycznego oraz modernizację i budowę obiektów Państwowej Straży Pożarnej; po drugie, wydatki bieżące jednostek Państwowej Straży Pożarnej, które dotyczą zakupu paliwa, odzieży specjalnej, środków ochrony osobistej, sprzętu oraz wyposażenia dla jednostek organizacyjnych PSP, przeglądu samochodów i sprzętu PSP, remontów obiektów, wydatków związanych z organizacją szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

Przedstawiając powyższe, uprzejmie proszę Wysoką Komisję o wydanie pozytywnej opinii w sprawie zmian planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r., umożliwiających dysponentom realizację planowanych przychodów i wydatków funduszu.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni parlamentarzyści, chciałem na zakończenie podziękować za całą kadencję współpracy i za pozytywne opiniowanie naszych zmian, które pozytywnie wpływają na realizację naszych zadań przez Państwową Straż Pożarną. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie komendancie. My również cieszymy się, że mogliśmy państwa wspierać.

Proszę państwa, otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są uwagi do treści wniosku? Nie ma takich odważnych, tak pan wojewoda powiedział.

Pozwolę więc sobie przejść od razu do treści opinii z druku nr 383 Komisji Finansów Publicznych do komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, uchwalonej na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 9 i 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Proszę państwa, czy są uwagi do treści opinii? Nie ma. Tym samym uważam, że Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 383.

Proszę państwa, przechodzimy do pkt 17 porządku dziennego. Bardzo proszę o przedstawienie wniosku ministra cyfryzacji w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Cyberbezpieczeństwa na 2023 r. Oddaję głos.

**Zastępca dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa Ministerstwa Cyfryzacji
Monika Pieniek:**

Dzień dobry państwu. Monika Pieniek, zastępca dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie Cyfryzacji.

Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni państwo, w związku ze złożonym wnioskiem o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w planie finansowym Funduszu Cyberbezpieczeństwa w 2023 r. proszę o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w tym planie w związku z art. 31a ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na 2023 r. i wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie tejże ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na 2023 r...

Środki Funduszu Cyberbezpieczeństwa mogą zostać przeznaczone w 2023 r. także na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z cyberbezpieczeństwem, co oznacza, że nie tylko na świadczenia teleinformatyczne, które dotychczas mogły być realizowane tylko i wyłącznie z Funduszu Cyberbezpieczeństwa. Zmiana planu finansowego funduszu jest związana z realizacją tego przepisu. Zmiana zakłada zmniejszenie środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa przeznaczonych na świadczenia teleinformatyczne i koszty z nim związane o 16 864 tys. zł oraz przeznaczenie środków w wysokości 19 591 tys. zł na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z cyberbezpieczeństwem.

Na kwotę w wysokości 16 864 tys. zł składają się środki stanowiące różnicę pomiędzy przekazaną kwotą wsparcia na 2023 r. beneficjentom funduszu a ponownie przez nich oszacowaną potrzebą na świadczenie teleinformatyczne. W związku z tym, że różnica wynikająca z tych szacowań została zwrócona przez beneficjentów funduszu na rachunek Funduszu Cyberbezpieczeństwa... W związku z tym... O, chyba się rozłączyło.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Słyszmy panią.

Zastępca dyrektora departamentu MC Monika Pieniek:

Nie? Jest OK. Przepraszam.

Zatem chcielibyśmy przeznaczyć środki w wysokości 19 591 tys. zł na sfinansowanie zadań ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z cyberbezpieczeństwem.

Tak jak już wspomniałam, na kwotę tę składają się środki w wysokości 16 864 tys. zł, które zostały zwrócone przez beneficjentów funduszu; środki w wysokości 186 tys. zł stanowiące zwroty z kar, które wynikają z ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa; środki w wysokości 2390 tys. zł, które zostały przekazane w zarządzenie lub depozyt, jak również wolne środki finansowe przekazane w zarządzenie lub depozyt u ministra finansów w wysokości 151 tys. zł.

Zatem środki w wysokości 19 591 tys. zł zostaną przeznaczone m.in. na: dotację na realizację zadań bieżących, w tym kontynuację i rozbudowę oraz modernizację infrastruktury teleinformatycznej Zespołu Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego w NASK; wsparcie funkcjonowania rozwoju i wykonywania zadań uczestnika oraz akredytowanej jednostki certyfikującej spełniającej wymagania przyjęte w programie oceny i certyfikacji bezpieczeństwa i produktów IT; wyposażenie kolejnych uczestników Projektu Połączonego Centrum Operacyjnego Cyberbezpieczeństwa w niezbędne urządzenia i sprzęt do funkcjonowania tego centrum; analizę oraz ocenę bezpieczeństwa produktów teleinformatycznych dla małych i średnich przedsiębiorstw; kontynuację rozbudowy i modernizację infrastruktury teleinformatycznej Zespołu Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego w CSIRT NASK; wyposażenie kolejnych uczestników projektu połączonego centrum operacyjnego, o którym już wspominałem, oraz zakup narzędzi służących do wykrywania i reagowania na podejrzane aktywności

na urządzeniach końcowych, na które ten zakup zostanie zrealizowany przez ministra cyfryzacji.

Proponowane zmiany nie skutkują koniecznością pozyskania dodatkowych środków do funduszu oraz są realizowane w ramach środków znajdujących się na rachunku funduszu. Zmiany w planie finansowym są zgodne z przepisami ustawy o finansach publicznych i nie spowodują zakłóceń w prawidłowej realizacji zadań planowanych do sfinansowania z funduszu w tymże roku. Wszystkie zaplanowane w tym zakresie zadania do sfinansowania w tym roku związane z cyberbezpieczeństwem są planowane do wydatkowania w pełnej wysokości.

Minister finansów wyraził zgodę na dokonanie wspomnianych zmian w planie, zatem przedstawiając powyższe, uprzejmie proszę szanowną Komisję o przyjęcie wyjaśnień i wyrażenie pozytywnej opinii na zaproponowane zmiany.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo pani dziękuję.

Szanowni państwo, czy są jakieś uwagi do treści opinii? Nie widzę.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 384 Komisji Finansów Publicznych do ministra cyfryzacji w sprawie zmian w planie finansowym Państwowego Funduszu Celowego Funduszu Cyberbezpieczeństwa, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Ministra Cyfryzacji z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym państwowego funduszu celowego – Funduszu Cyberbezpieczeństwa na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian w planie finansowym państwowego funduszu celowego – Funduszu Cyberbezpieczeństwa na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym uważam, że Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 384. Dziękuję serdecznie.

Szanowni państwo, przechodzimy do realizacji pkt 18, a więc zmiany w planie finansowym Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na 2023 r. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Dyrektor departamentu KPRM Grzegorz Pazura:

Dzień dobry. Ponownie Grzegorz Pazura, dyrektor Departamentu Instrumentów Rozwojowych KPRM.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, stosownie do zapisów art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych chciałbym przedstawić wniosek o wydanie pozytywnej opinii w przedmiocie piątej zmiany planu finansowego Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych 2023 r.

W zmianie założono przede wszystkim dwie okoliczności, tj. darowiznę od strony kanadyjskiej na działania Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych związane z pomocą Ukrainie oraz planowaną do udzielenia z budżetu państwa pożyczkę w kwocie 1 880 162 tys. zł. Pożyczka ta zostanie udzielona zgodnie z przepisami ustawy budżetowej na 2023 r. oraz zgodnie z przepisami ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Środki pozyskane z przedmiotowej pożyczki zostaną przeznaczone na sfinansowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym na rynku surowców energetycznych.

Przedstawiony przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów wniosek obejmuje zmianę planu zarówno w ujęciu memoriałowym, jak i kasowym. Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały przedstawione Wysokiej Komisji. Chciałbym jednocześnie podkreślić, że zmiana spowoduje zmniejszenie wyniku brutto i netto Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych o 89 720 tys. zł oraz wzrost zobowiązań o 1 880 162 tys. zł. Pragnę jednak podkreślić, że w związku z art. 33 ust. 7 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła i w związku z sytuacją na rynku paliw do przedmiotowej zmiany nie ma zastosowania ograniczenie, o którym mowa w art. 21 ust. 6 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto podkreślić należy, że zarówno prezes Rady Ministrów, jak i minister finansów wyrazili zgodę, aby zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy o finansach publicznych w planie

Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych wydatki ogółem były wyższe niż dochody, jak również wyrazili zgodę na zaciągnięcie przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych pożyczki z budżetu państwa. Ta zgoda została wyrażona zgodnie z art. 41 ust. 5 ustawy o rezerwach strategicznych.

Bardzo dziękuję za uwagę i uprzejmie proszę o pozytywne zaopiniowanie przedstawionych zmian. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Bardzo proszę, panie pośle. Dariusz Rosati.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Chciałbym wiedzieć, z jakiego funduszu będą wydawane pieniądze uzyskane z pożyczki w kwocie 1 833 000 tys. zł. Mamy tu dwie pozycje, wydatki. Jak rozumiem, to są wydatki związane z realizacją ustawy o ochronie, w związku z sytuacją na rynku ciepła, tak? Czy to będzie z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 czy z innych źródeł?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu KPRM Grzegorz Pazura:

Szanowny panie przewodniczący, szanowny panie pośle, tak jak powiedziałem, pożyczka zostanie udzielona bezpośrednio z budżetu państwa. To jest zapisane w ustawie budżetowej na 2023 r. Środki w tym zakresie zostaną przeznaczone na działania RARS związane z rezerwami strategicznymi.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję za odpowiedź.

Szanowni państwo, czy są jeszcze jakieś pytania w tym zakresie?

Poseł Dariusz Rosati (KO):

To znaczy, żeby dopytać jeszcze... Chciałbym doprecyzować. To nie przechodzi przez fundusz covidowy, tak? Chodzi o Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

Dyrektor departamentu KPRM Grzegorz Pazura:

Pożyczka zostanie udzielona bezpośrednio z budżetu państwa przez ministra...

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Nie, ale... Znaczy, ja rozumiem. Kto będzie wydawał te pieniądze?

Dyrektor departamentu KPRM Grzegorz Pazura:

Pożyczka będzie udzielona Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, stąd przedmiotowa zmiana planu RARS zakładająca uwzględnienie w planie finansowym RARS przedmiotowej pożyczki i możliwości wydatkowania środków z przedmiotowej pożyczki.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Dobrze. We wniosku powołujecie się państwo na ustawę budżetową. Czy mógłby pan powiedzieć konkretnie, który zapis ustawy budżetowej? Ale nie chodzi o numer i paragraf, bo to mam, tylko jakiego rodzaju zapis pozwala na udzielenie pożyczki Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych z budżetu państwa?

Dyrektor departamentu KPRM Grzegorz Pazura:

To znaczy, jeśli można. Bezpośrednio zapis, który umożliwia udzielenie przedmiotowej pożyczki, znajduje się w art. 33 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Jeżeli chodzi o budżet państwa, jest z nami pani dyrektor Szwemberg z Ministerstwa Finansów. Prośba o uzupełnienie, jeśli można.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Aleksandra Szwemberg:

W części tekstowej ustawy budżetowej znajduje się upoważnienie dla ministra finansów do udzielenia pożyczek z budżetu państwa. Każda pożyczka z budżetu państwa ma również swoją podstawę prawną w innych przepisach, czyli w przepisach innych ustaw. W tym przypadku mamy do czynienia z podstawą prawną dla udzielenia pożyczki w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła. Niezależnie od tego w ustawie budżetowej jest upoważnienie dla ministra finansów do udzielenia takiej pożyczki.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

A do jakiej kwoty to upoważnienie jest w ustawie budżetowej?

Dyrektor departamentu MF Aleksandra Szwemberg:

Upoważnienie jest do kwoty 8 600 000 tys. zł.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

A czy może pani powiedzieć, czy na podstawie tego przepisu były udzielane już pożyczki z budżetu państwa w tym roku?

Dyrektor departamentu MF Aleksandra Szwemberg:

Nie były.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

To jest pierwsza pożyczka udzielona na podstawie tego przepisu?

Dyrektor departamentu MF Aleksandra Szwemberg:

Dla RARS pierwsza, tak. W przypadku innych jednostek musiałabym sprawdzić i mogę odpowiedzieć na piśmie.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Dopytam o to, aby się upewnić, że pożyczka nie spowoduje przekroczenia limitu 8 mld zł.

Dyrektor departamentu MF Aleksandra Szwemberg:

Nie spowoduje.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

OK.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję za to wyjaśnienie.

Szanowni państwo, czy są jeszcze jakieś uwagi w dyskusji? Nie widzę. Kończymy dyskusję.

Tym samym pozwolę sobie przedstawić państwu propozycję opinii z druku nr 385 Komisji Finansów Publicznych do prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w planie finansowym Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r.: „Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r. rozpatrzyła wniosek Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 października 2023 r. dotyczący zmian w planie finansowym Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na 2023 r. Komisja Finansów Publicznych, zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, pozytywnie opiniuje propozycje zmian planu finansowego Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na 2023 r. przedstawione we wniosku”.

Szanowni państwo, czy są uwagi do treści opinii? Nie widzę. Tym samym uważam, że Komisja Finansów Publicznych przyjęła opinię z druku nr 385.

Szanowni państwo, wyjątkowo szybko dobrnęliśmy dzisiaj do końca realizacji porządku dziennego. Tym samym pozwolę sobie państwu gorąco podziękować. Mam nadzieję, że rzeczywiście to już jest ostatnie...

Poseł Zdzisław Szipiera (PiS):

Pan przewodniczący mówił, że 15.10. zwołuje posiedzenie Komisji.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Nie, to tylko żart, panie pośle.

Poseł Zdzisław Szipera (PiS):

Zobaczymy.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Na tym, proszę państwa, wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Serdecznie państwu dziękuję za dzisiejszą pracę, ale z tego, co słyszałem, to chyba po wyborach spotykamy się też na posiedzeniu jakiejś komisji, tak czy nie? Zobaczymy.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Jest posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej 19.10.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Jeszcze raz serdecznie państwu dziękuję za dzisiaj. Wszystkiego dobrego. Powodzenia, koleżanki i koledzy.